

הרב יוסף אליהו הנקין – תחילת התקופה החדשה

Jziring@torontotorah.com

הערות לרבנים ומורי צדק ולקהלות

ע) מ"ע של מגוי שופטים נוהגת גם בתו"ל (לפחות בכל פו"פ), ואף בזה"ז ואפילו במקום שיש ת"ת, אין הקהל נפטר מלמנות מיוחדים לכך.

ובואו ונצווה על הרבה ערים וכרכים גדולים שבאמריקה, שיש בהם הרבה שומרי תורה, ובכ"ז אינם ממנים להם דיינים ומו"צ בקיאים בהוראה ובד"ת. ומה שאמתלא בפיהם שבכדי להרגיל הדור הצעיר ליהדות מוכרחים הם למנות צעירים מטיפים באנגלית, הנה יטיפו להם כנפשם, ורבי יתקרי אבל אין נפטרים בזה מהדין החיוב של מגוי מו"ץ ודין מיטחה לכך, ואם אי אפשר זה לקהל אחד, ישתתפו בזה כמה בתי הכנסת והברות שבכרך אחד או כמה עיירות קטנות שבגליל אחד, וכידי דיון ממונה לדין להזמין ולדון בסרבנות, ואין בע"ד יכול להשתמש, אבל כשאינן ממונה יש בזה חלוקי דינים (עיין חו"מ סימן ג' וט'), ואף שאין לנו רשות לדון בכפיה, אבל ברצון שניהם אין השלטון מעכב, וכ"ש שהדבר נוגע בעניני אישות ע"פ ד"ת, שמוכרח להיות ע"פ בי"ד ישראל, וכ"פ שהבעל תובע את האשה הדין, ואם היא מסרבת נידונית כמורדת, אבל מהיכן תדע האשה מהות המזמין, ושמהוייבת לבוא, אם אינו ממונה, הרי יודע שיש במדינה זו כמה ריקים ועבריינים וקורים לעצמם רבנים, ומס"ק וגיתיון והכשרים והתרים, ואין בכחנו למחות בהם, וכ"ז באשמת הקהלות שנובטלין מ"ע של מגוי דיינים ומו"צ.

ועכ"פ כשמגיע ליד רב פטור או היתר צריך לחקור אחר הדין מי ומה הוא, ובכה"ג בי דינא דייקי.

ולא יפה עושים אלה הפונים בשאלות ע"י טיליפון, ומעלימים את שמם ומקומם, בכדי לפטור עצמם מלישא בעול רבנות, שיצטרכו לישא כשיפנו פנים בפנים — כי כששואלים את הרב פנים בפנים אז יש לו זמן לעיין בספר ולהמליך, ואם מנדמן שהרב חוזר בו מהוראתו יכול לתקן כשיודע את האיש ואת מקומו, מה שאין כן כשעונה ע"י טיליפון בחפזו, הרי עלול לטעות, ואם ירצה לחזור אינו יודע מי הוא השואל ואין לו תקנה, ועל כן יש רבנים שאין משיבים על שאלות שע"י טיליפון, ועכ"פ השואל בודאי לא טוב עושה, שאינו הולך לשאל פנים בפנים, ואם מוכרח הוא לזה לפעמים, עכ"פ יודיע את שמו והכתובת שלו.